

جمهوری اسلامی ایران
وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی
شورای عالی برنامه ریزی علوم پزشکی

برنامه آموزشی دوره کارشناسی ارشد ناپیوسته رشته مشاوره در مامایی

(مشخصات کلی، برنامه، سرفصل دروس و نحوه ارزشیابی)

مصوب چهل و هفتمین جلسه شورای عالی برنامه ریزی علوم پزشکی

مورخ ۱۳۹۰/۱۰/۳

بسمه تعالی

برنامه آموزشی دوره کارشناسی ارشد ناپیوسته رشته مشاوره در مامایی

رشته: مشاوره در مامایی

دوره: کارشناسی ارشد ناپیوسته

دبیرخانه مربوطه: دبیرخانه شورای آموزش علوم پایه پزشکی، بهداشت و تخصصی

شورای عالی برنامه ریزی علوم پزشکی در چهل و هفتمین جلسه مورخ ۱۳۹۰/۱۰/۳ بر اساس طرح دوره کارشناسی ارشد ناپیوسته رشته مشاوره در مامایی که به تأیید دبیرخانه شورای آموزش علوم پایه پزشکی، بهداشت و تخصصی رسیده است، برنامه آموزشی این دوره را در چهار فصل (مشخصات کلی، برنامه، سرفصل دروس و ارزشیابی برنامه) بشرح پیوست تصویب کرد و مقرر می دارد:

۱- برنامه آموزشی کارشناسی ارشد ناپیوسته رشته مشاوره در مامایی از تاریخ تصویب برای کلیه دانشگاهها و مؤسسات آموزش عالی کشور که مشخصات زیر را دارند لازم الاجرا است.

الف- دانشگاهها و مؤسسات آموزش عالی که زیر نظر وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی اداره می شوند.

ب- موسساتی که با اجازه رسمی وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی و براساس قوانین، تأسیس می شوند و بنابراین تابع مصوبات شورای عالی برنامه ریزی علوم پزشکی می باشند.

ج- مؤسسات آموزش عالی دیگر که مطابق قوانین خاص تشکیل می شوند و باید تابع ضوابط دانشگاهی جمهوری اسلامی ایران باشند.

۲- از تاریخ ۹۰/۱۰/۳ کلیه دوره های آموزشی و برنامه های مشابه مؤسسات در زمینه کارشناسی ارشد ناپیوسته رشته مشاوره در مامایی در همه دانشگاهها و مؤسسات آموزش عالی مذکور در ماده ۱ منسوخ می شوند و دانشگاهها و مؤسسات آموزش عالی یاد شده مطابق مقررات می توانند این دوره را دایر و برنامه جدید را اجرا نمایند.

۳- مشخصات کلی، برنامه درسی، سرفصل دروس و ارزشیابی برنامه کارشناسی ارشد ناپیوسته رشته مشاوره در مامایی در چهار فصل جهت اجرا ابلاغ می شود.

رأی صادره در چهل و هفتمین جلسه شورای عالی برنامه ریزی علوم پزشکی مورخ ۹۰/۱۰/۳ در مورد

برنامه آموزشی دوره کارشناسی ارشد ناپیوسته رشته مشاوره در مامایی

۱- برنامه آموزشی دوره کارشناسی ارشد ناپیوسته رشته مشاوره در مامایی با اکثریت آراء به تصویب رسید.

۲- برنامه آموزشی دوره کارشناسی ارشد ناپیوسته رشته مشاوره در مامایی از تاریخ تصویب قابل اجرا است.

مورد تایید است

دکتر سید منصور رضوی

دبیر شورای عالی برنامه ریزی علوم پزشکی

مورد تایید است

دکتر مصطفی رضائیان

دبیر شورای آموزش علوم پایه پزشکی، بهداشت و تخصصی

مورد تایید است

دکتر محمد علی محقق

معاون آموزشی

رأی صادره در چهل و هفتمین جلسه شورای عالی برنامه ریزی علوم پزشکی مورخ ۱۳۹۰/۱۰/۳

در مورد برنامه آموزشی دوره کارشناسی ارشد ناپیوسته رشته مشاوره در مامایی صحیح است و به مورد اجرا گذاشته شود.

دکتر مرضیه وحید دستجردی

وزیر بهداشت، درمان و آموزش پزشکی

و رئیس شورای عالی برنامه ریزی علوم پزشکی

فصل اول
مشخصات کلی برنامه آموزشی
دوره کارشناسی ارشد ناپیوسته
رشته مشاوره در مامایی

Midwifery Counselling (M.Sc.)

۱- نام و تعریف رشته و مقطع مربوطه:

رشته مشاوره در مامایی در مقطع کارشناسی ارشد ناپیوسته به عنوان یک شاخه از رشته مامایی است که با تقویت مبانی مدیریتی، آموزشی، پژوهشی و رفتار حرفه‌ای باعث ارائه خدمات کامل‌تر مشاوره‌ای و ارجاع به موقع زنان در زمینه‌های مختلف سلامت جنسی و باروری در مراحل مختلف زندگی می‌باشد.

۲- تاریخچه رشته و پیشرفت آن:

رشته کارشناسی ارشد ناپیوسته مشاوره در مامایی در ایران رشته جدیدی محسوب می‌گردد. از لحاظ سوابق رشته در دنیا، علاوه بر Royal college of midwifery که دارای گروه مشاوره مامایی (Consultant Midwives Group) می‌باشد، دوره‌های پیشرفته مامایی در زمینه مشاوره شیردهی، زایمان طبیعی و مراقبت دوران بارداری در دانشگاهها و مراکز مختلف آموزشی برگزار می‌گردد، از جمله مراکز آموزشی و دانشگاهها می‌توان موارد ذیل را نام برد.

Oregon School of Midwifery, Association of Labor Assistants and Childbirth Educators (ALACE)
International Board of Lactation Consultant Examiners (IBLCE)

۳- ارزشها و باورها (Values)

از دانش آموختگان انتظار می‌رود با توجه به ارزشهای مذهبی و فرهنگ غنی ملی و اسلامی کشور، با کاربرد علم و هنر مشاوره و آموزش، ضمن برقراری ارتباط مناسب با مددجویان با در نظر گرفتن ارزشهای فرهنگی آنان در پیشبرد اهداف و ارتقاء کیفیت کلیه خدمات ذکر شده کوشا باشند تا در این راستا بتوانند با احترام به فرهنگ، نژاد و طبقه اقتصادی، اجتماعی و سن مددجویان در جهت ارتقاء سطح سلامت فردی آنان و در نهایت جامعه بپردازند.

۴- رسالت برنامه آموزشی (Mission):

رسالت اصلی این برنامه، تربیت نیروی انسانی آگاه، توانمند و متعهد می‌باشد که در بخش مشاوره و راهنمایی در حیطه مامایی و ارجاع به موقع مراجعین برای دریافت خدمات تخصصی تر انجام وظیفه می‌نمایند.

۵- چشم انداز برنامه آموزشی (Vision):

در ۱۰ سال آینده، این رشته در زمینه‌های آموزشی و ارائه خدمات مطابق با استانداردهای جهانی و هماهنگ با فرهنگ ایرانی- اسلامی خواهد بود و در زمینه تولید علم نیز جایگاه خود را در سطح ملی تثبیت خواهد کرد.

۶- اهداف کلی (Aims):

هدف اصلی این دوره، تربیت فراگیران ماهر طبق استانداردهای آموزشی، به منظور ارائه خدمات مشاوره ای در زمینه های بهداشتی، آموزشی، پژوهشی و مدیریتی در حیطه حرفه مامایی می باشد.

۷- جایگاه شغلی دانش آموختگان

دانش آموختگان این دوره می توانند در مراکز بهداشتی درمانی، درمانگاه های پره ناتال، مراکز بهداشت مادر و کودک، مراکز تنظیم خانواده، مراکز مشاوره خانواده، مطب های مامایی و سایر مراکز مرتبط با سلامت زنان خدمات خود را به مراجعین عرضه نمایند.

۸- نقش دانش آموختگان در نظام بهداشتی: (Role Definition)

نقش های فراگیران عبارتند از: خدمات مشاوره ای، مراقبتی، مدیریتی، آموزشی و پژوهشی در حیطه های مرتبط با خدمات مامایی

۹- وظایف حرفه ای دانش آموختگان (Task Analysis):

وظایف حرفه ای دانش آموختگان این دوره به تفکیک هر نقش به شرح زیر می باشد:

الف) نقش مشاوره ای

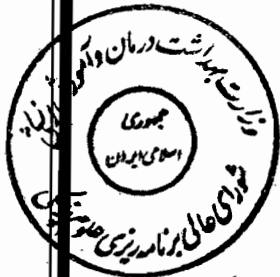
- انجام ارزیابی های لازم مرتبط با مشکلات باروری و بارداری جهت ارائه مشاوره در حیطه ژنتیک و روانشناسی بالینی دخالت ننمایند {
- ارائه مشاوره به گروه های هدف برای تصمیم گیری مناسب و عملکرد صحیح در مواجهه با مشکلات مرتبط با سلامت باروری و جنسی در تمام مراحل زندگی شامل: بهداشت بلوغ، قبل از ازدواج، بهداشت جنسی، تنظیم خانواده قبل از بارداری، بارداری، زایمان و پس از زایمان، شیردهی و مراقبت از نوزاد و کودک
- تفسیر و تحلیل نتایج ارزیابی های انجام شده و در صورت لزوم ارجاع به موقع آنان به مراکز تخصصی

ب) نقش مراقبتی:

- کلیه خدمات مراقبتی که، بر اساس آئین نامه های مصوب موجود وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی در وظایف ماماها آورده شده است.

ج) نقش مدیریتی

- کمک به اجرای اهداف و سیاست های وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی در جهت ارتقاء سلامت زنان و مادران
- برقراری ارتباط موثر حرفه ای با بخش هایی که بر سلامت مادران مؤثرند
- طراحی و اجرای مداخلات در حیطه اختیارات مربوطه به منظور بهینه نمودن روند ارائه خدمات مشاوره در مامایی
- گردآوری مشکلات حاصل از مشاوره های مامایی و ارائه گزارش مکتوب دوره ای به مسئولین سلامت
- همکاری با مسئولین نظام سلامت در تدوین دستورالعمل های مرتبط
- ارائه پیشنهاد به مدیران و سیاست گذاران نظام سلامت در زمینه تصمیم سازی های مرتبط با مشاوره در ارتباط با مسائل و مشکلات باروری و بارداری زنان

- همکاری موثر و متقابل با گروه‌های خدمت‌دهنده به زنان در زمینه‌های باروری و بارداری شامل متخصصین زنان، اطفال، اورولوژی، روانپزشکان، روانشناسان، پرستاران و مراقبین بهداشتی

د) نقش آموزشی

- آموزش به مراجعین در مورد مسائل سلامت جنسی و باروری زنان در حد آموزه‌های مرتبط
- آموزش به سایر کارکنان و اعضای تیم سلامت در حیطه‌های مختلف مرتبط با رشته مامایی

ه) نقش پژوهشی

- همکاری با نظام سلامت در انجام پژوهش‌های کاربردی بین بخشی، بین دانشگاهی و کشوری در مورد مشکلات و چالش‌های موجود در رابطه با مشاوره مامایی
- انجام پژوهش‌های مرتبط با مشاوره مامایی

۱۰- راهبردهای برنامه آموزشی:

راهبردهای مورد استفاده در این برنامه عبارتند از:

- تلفیقی از راهبرد دانشجو و استاد محوری
- problem orientation
- مبتنی بر شرح وظایف
- مبتنی بر بیمارستان و مراکز بهداشتی درمانی
- خودآموزی مداوم (Life long learning)

۱۱- شرایط و نحوه پذیرش دانشجو:

- دارا بودن مدرک کارشناسی مامایی
- قبولی در آزمون ورودی مطابق ضوابط و مقررات وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی

مواد امتحانی و ضرایب:

ضرایب	مواد امتحانی
۳	بارداری و زایمان و بیماریهای زنان
۳	بهداشت، تغذیه مادر و کودک و تنظیم خانواده
۲	نوزادان و مراقبت‌های مربوطه
۲	روانپزشکی در مامایی و اختلالات جنسی
۲	زبان عمومی
۱۲	جمع

جهت کسب اطلاعات از آخرین تغییرات در مدارک تحصیلی مورد پذیرش و مواد امتحانی و ضرایب آزمون ورودی هر سال تحصیلی به دفترچه آزمون ورودی کارشناسی ارشد ناپیوسته رشته‌های علوم پزشکی همان سال تحصیلی مراجعه گردد.

۱۲- رشته های مشابه در داخل کشور:

به صورت رشته مستقل وجود ندارد و فقط آموزش های محدودی در طی دوره کارشناسی یا کارشناسی ارشد مامایی داده می شود.

۱۳- رشته های مشابه در خارج از کشور:

گروه های مشاوره ای در زمینه های مختلف از جمله مامایی در برخی مراکز دانشگاهی و آموزشی تشکیل گردیده مثل Royal college of midwifery که دارای گروه مشاوره مامایی (Consult Midwives) می باشد. این گروه ها با برگزاری دوره های آموزشی مختلف به امر مشاوره در زمینه مسائل و مشکلات دوران های مختلف زندگی زنان می پردازند.

۱۴- شرایط مورد نیاز برای راه اندازی رشته:

طبق ضوابط شورای گسترش دانشگاه های علوم پزشکی می باشد.

۱۵- موارد دیگر: ندارد

فصل دوم

مشخصات دوره برنامه آموزشی

دوره کارشناسی ارشد ناپیوسته

رشته مشاوره در مامایی

مشخصات دوره:

نام دوره: کارشناسی ارشد ناپیوسته رشته مشاوره در مامایی

طول دوره و ساختار آن:

براساس آئین نامه آموزشی دوره کارشناسی ارشد ناپیوسته مصوب شورای عالی برنامه ریزی علوم پزشکی می باشد.

۲- تعداد کل واحدهای درسی:

تعداد واحدهای درسی در این دوره ۳۲ واحد است که به شرح زیر میباشد:

- درس اصلی (پایه) ۹ واحد
- درس اختصاصی اجباری (core) ۱۷ واحد
- درس اختصاصی اختیاری (non core) ۲ واحد
- پایان نامه ۴ واحد

جمع واحد ۳۲ واحد

دانشجو موظف است علاوه بر گذراندن واحدهای دوره با تشخیص گروه آموزشی و تایید شورای تحصیلات تکمیلی دانشگاه درس کمبود یا جبرانی (جدول الف) را بگذراند.

جدول الف) جدول درس کمبود یا جبرانی برنامه آموزشی دوره کارشناسی ارشد ناپیوسته رشته مشاوره در مامایی

کد درس	نام درس	تعداد واحد				ساعات		
		نظری	عملی	کلگهی	جمع	نظری	عملی	کلگهی
۰۱	مهارت های زندگی	-	-	۱	۱	-	۵۱	
۰۲★	سیستم های اطلاع رسانی پزشکی	۰/۵	۰/۵	-	۱	۹	۱۷	
جمع		۲						

★ گذراندن این درس به عنوان درس کمبود یا جبرانی جهت کلیه دانشجویان الزامی است.

جدول (ب): دروس اصلی (پایه) برنامه آموزشی دوره کارشناسی ارشد ناپیوسته رشته مشاوره در مامایی

پیشنیاز یا همزمان	ساعات				تعداد واحد				نام درس	کد درس
	جمع	کارگاهی	عملی	نظری	جمع	کارگاهی	عملی	نظری		
-	۳۴	-	۱۷	۱۷	۱/۵	-	۰/۵	۱	آمار حیاتی و روش تحقیق پیشرفته	۰۳
-	۳۴	-	۱۷	۱۷	۱/۵	-	۰/۵	۱	روش‌ها و فنون آموزش در جامعه یا سیستم بهداشتی	۰۴
-	۱۷	-	-	۱۷	۱	-	-	۱	اخلاق حرفه ای در مشاوره مامایی	۰۵
-	۶۸	۵۱	-	۱۷	۲	۱	-	۱	مهارتهای ارتباطی (۱)	۰۶
۰۵ و ۰۶	۴۳	-	۱۷	۲۶	۲	-	۰/۵	۱/۵	مهارتهای ارتباطی (۲)	۰۷
-	۱۷	-	-	۱۷	۱	-	-	۱	مدیریت درسیستمهای بهداشتی	۰۸
۹									جمع	

جدول (ج) دروس اختصاصی اجباری (core) برنامه آموزشی دوره کارشناسی ارشد ناپیوسته رشته مشاوره در مامایی.

پیشنیاز یا همزمان	ساعات				تعداد واحد				نام درس	کد درس
	جمع	کارآموزی	عملی	نظری	جمع	کارآموزی	عملی	نظری		
۰۷ و ۰۶	۸۵	۵۱	-	۳۴	۳	۱	-	۲	سلامت خانواده	۰۹
۰۹	۸۵	۵۱	-	۳۴	۳	۱	-	۲	مشاوره و آموزش در بارداری، زایمان طبیعی و پس از زایمان	۱۰
۰۹ و ۰۷ و ۰۶	۶۸	۵۱	-	۱۷	۲	۱	-	۱	مشاوره و ارتقاء سلامت جنسی	۱۱
۰۷ و ۰۶	۴۳	۲۶	-	۱۷	۱/۵	۰/۵	-	۱	مشاوره تنظیم خانواده و روشهای پیشگیری از بارداری	۱۲
	۵۲	۲۶	-	۲۶	۲	۰/۵	-	۱/۵	نکات کاربردی از اختلالات روانی شایع در دوره باروری	۱۳

پیشنیاز یا همزمان	ساعات				تعداد واحد				نام درس	کد درس
	جمع	کارآموزی	عملی	نظری	جمع	کارآموزی	عملی	نظری		
۰۷۰۶	۵۲	۲۶	-	۲۶	۲	۰/۵	-	۱/۵	مشاوره مامایی در مشکلات خاص دوره باروری	۱۴
۰۷۰۶	۴۳	۲۶	-	۱۷	۱/۵	۰/۵	-	۱	یائسگی و مشاوره قبل و بعد از یائسگی	۱۵
	۶۸	۵۱	-	۱۷	۲	۱	-	۱	اصول مشاوره ژنتیک و بیماری‌های ارثی	۱۶
۱۷									جمع	

جدول د) جدول دروس اختصاصی اختیاری (non core) برنامه آموزشی دوره کارشناسی ارشد ناپیوسته رشته مشاوره در مامایی.

پیشنیاز یا همزمان	ساعات				تعداد واحد				نام درس	کد درس
	جمع	کارآموزی	عملی	نظری	جمع	کارآموزی	عملی	نظری		
۰۳	۶۰	-	۵۱	۹	۲	-	۱/۵	۰/۵	سمینار تحقیق در مشاوره مامایی	۱۷
	۳۴	-	-	۳۴	۲	-	-	۲	الگوهای برنامه‌ریزی و تغییر رفتار در بهداشت خانواده	۱۸
۴									جمع	

- دانشجو موظف است ۲ واحد از دروس جدول فوق (جدول د) را متناسب با موضوع پایان‌نامه مورد نظر و با موافقت استاد راهنما و تایید شورای تحصیلات تکمیلی دانشگاه بگذراند

فصل سوم

مشخصات دروس برنامه آموزشی

دوره کارشناسی ارشد ناپیوسته

رشته مشاوره در مامایی

کد درس: ۰۱

نام درس: مهارت‌های زندگی

پیش‌نیاز: ندارد

تعداد واحد: ۱ واحد

نوع واحد: کارگاهی

هدف کلی درس: آشنایی با مهارت‌های زندگی و ویژگی‌های آن

شرح درس: فراگیران ضمن شناخت مهارت‌های زندگی به اهمیت آنها در برخورد و ارتباطات بین فردی پی می‌برند.

رئوس مطالب: (۵۱ ساعت کارگاهی)

- مهارت‌های زندگی و تعریف آنها
- تاریخچه مهارت‌های زندگی
- اهمیت مهارت‌های زندگی در عصر حاضر
- عناصر اصلی مهارت‌های زندگی
- مهارت خودآگاهی و همدلی
- مهارت برقراری ارتباط موثر
- مهارت مدیریت خشم
- مهارت روابط بین فردی موثر
- مهارت رفتار جرأت‌مندانه
- مهارت مقابله با خلق منفی
- مهارت مدیریت استرس
- مهارت مدیریت زمان
- مهارت حل مسئله
- مهارت تفکر نقاد

منابع اصلی درس:

- 1- Kaplan & sodack' s comprehensive Text book of psychiatry. Last edition
- 2- Jim Ford, Jane Knight, and Emily McDonald-Littleton .The *Learning Skills* course is a comprehensive orientation and study skills course designed for Tennessee Families First adult education classes written. UT Publication. Last edition .
- 3- World Health organization 1997 (www.WHO.org)
- 4- Developing management skills David A. Whetten skims. Cameron, person/ prentice
- 5- Hall. Inc. the prentice – Hall self Assessment library. Last edition
- ۶- گروه مؤلفان؛ مهارت‌های زندگی، دانشگاه پیام. آخرین چاپ
- ۷- ناصری حسین؛ محمدخانی پروانه؛ راهنمای برنامه، آخرین چاپ
- ۸- آموزش مهارت های زندگی (ویژه دانشجویان)؛ معاونت امور فرهنگی و پیشگیری سازمان بهزیستی کشور
- ۹- مهارت های زندگی تالیف وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی معاونت دانشجویی و فرهنگی
- ۱۰- منابع معرفی شده توسط استاد

شیوه ارزشیابی دانشجو:

- حضور فعال در کلاس
- چگونگی انجام تکالیف محوله
- ارزیابی گروهی بصورت تکوینی و نهایی

کد درس: ۰۲

نام درس: سیستم‌های اطلاع‌رسانی پزشکی

پیش‌نیاز: ندارد

تعداد واحد: ۱ واحد

نوع واحد: ۰/۵ واحد نظری - ۰/۵ واحد عملی

هدف کلی درس: آشنایی فراگیران با اصول، مفاهیم، روش‌های کاربرد نرم افزار و سخت افزار و کسب مهارت در استفاده از آن

شرح درس: با توجه به نقش اساسی کامپیوتر و نرم افزارهای مربوطه در تمام امور درمانی، آموزشی و پژوهشی فراگیران با استفاده از این مهارت قادر به کسب دانش روز (Up to date) با استفاده از فناوری اطلاعات و ارتباطات می باشد.

رئوس مطالب: (۹ ساعت نظری - ۱۷ ساعت عملی)

- مفاهیم و پایه های فناوری اطلاعات
- سیستم های اطلاعات بهداشتی در بیمارستان
- آشنایی با سیستم های کتابخانه
- آشنایی با Windows: معرفی آیتم ها - کاربرد
- آشنایی و کاربرد نرم افزارهای مهم Power point , SPSS , Photo shop , Excell , Word
- آشنایی با موتورهای جستجو در شبکه
- توانایی جستجو در بانک اطلاعاتی مدلاین
- جستجو در نشریات الکترونیکی پزشکی
- توانایی دانلود مقالات اورژینال
- آشنایی با PICO

منابع اصلی درس:

۱- موسوی علی، سبزعلی گل مجید، گواهینامه بین المللی کاربری کامپیوتر، آخرین چاپ

۲- کاربری کامپیوتر ICDL-XP مهارت سطح دوم، آخرین چاپ

۳- رندولف هوک، جستجو در اینترنت (موتورهای جستجو)، آخرین چاپ

۴- طباطبایی امیر، سبحانی احسان، فناوری اطلاعات در علوم پزشکی، آخرین چاپ

شیوه ارزشیابی دانشجو:

- حضور فعال در کلاس

- چگونگی انجام تکالیف محوله

- ارزیابی مبتنی بر عملکرد (تکوینی در خلال دوره) و آزمون عملی پایان ترم

نام درس: آمار حیاتی و روش تحقیق پیشرفته

کد درس: ۰۳

پیش نیاز: ندارد

تعداد واحد: ۱/۵ واحد

نوع واحد: ۱ واحد نظری - ۰/۵ واحد عملی

هدف کلی درس: آشنایی فراگیران با اصول، مفاهیم، روش های انجام پژوهش در علوم پزشکی و کسب مهارت در طراحی تحقیق، انجام نمونه برداری با اصول صحیح آماری، تجزیه و تحلیل اطلاعات و استنتاج منطقی از پژوهشها

رئوس مطالب: (۱۷ ساعت نظری - ۱۷ ساعت عملی)

الف: (نظری ۱۷ ساعت)

- روش تحقیق:

- ضرورت کلی پژوهش
- سوال پژوهش (مسئله تحقیق)
- انواع مطالعات کمی: مشاهده ای، توصیفی، مقطعی، اکولوژیک و تحلیلی (کوهورت و مورد - شاهدی)، تجربی، نیمه تجربی، ...
- عنوان و بیان مسئله
- اهداف، متغیرها، روش های نمونه گیری (Cluster- Stratified- Systematic Random, ...)
- متدولوژی، روش های جمع آوری اطلاعات، اصول طراحی پرسشنامه
- پایایی و روایی ابزار جمع آوری اطلاعات
- خطاهای تحقیق Systematic error - Random error
- اصول آمار توصیفی و تحلیل اطلاعات
- آزمون های فرضیه
- طراحی پرسشنامه
- مدیریت تحقیق
- اخلاق در پژوهش
- نحوه نوشتن پروپوزال
- مطالعات کیفی

- آمار حیاتی:

- یادآوری آمار: آمار توصیفی (طبقه بندی اطلاعات، نمودار، شاخص های مرکزی و پراکندگی، توزیع نرمال و مختصری راجع به توزیع ها)
- نمونه و نمونه برداری (انواع نمونه ها)
- برآورد حجم نمونه برای صفات کمی و کیفی
- آنالیز واریانس یک طرفه (گروه بندی نسبت به یک صفت)
- نمونه های مستقل و آزمایشات کاملاً تصادفی
- آزمون تساوی میانگین جامعه ها
- مقایسه ساده و چند گانه
- آنالیز واریانس دو طرفه (گروه بندی نسبت به دو صفت)
- گروه بندی نسبت به دو صفت بدون تکرار (بلوکهای کاملاً تصادفی)
- گروه بندی نسبت به دو صفت با تکرار (آزمایشات فاکتوزیل)
- آنالیز همبستگی و رگرسیون
- مفهوم همبستگی بین دو صفت
- همبستگی خطی
- رگرسیون خطی

- کاربرد متداول آزمون

- آزمون تطابق نمونه با توزیع نظری
- آزمون همگنی در جداول توافقی
- آزمون مستقل بودن دو صفت در جداول توافقی
- آزمون دقیق فیشر
- آزمون مک نیمار
- آزمونهای ساده غیر پارامتری
- استاندارد کردن شاخصها و آزمون آنها

(ب): (عملی ۱۷ ساعت)

تهیه پروپوزال و انجام کلیه محاسبات آماری برای پاسخگویی به سوالات یا فرضیات پژوهش بر اساس اطلاعات یکی از پژوهشهایی که قبلاً با نظر استاد مربوطه صورت گرفته است.

منابع اصلی درس:

- ۱- تحقیق در سیستمهای بهداشتی، شیوه تهیه طرح های تحقیقاتی برای حل معضلات بهداشتی درمانی، گروه مؤلفین سازمان جهانی بهداشت، آخرین چاپ
- ۲- تحقیق در سیستمهای بهداشتی : تجزیه و تحلیل داده ها و نوشتن گزارش، سازمان جهانی بهداشت.
- ۳- هولی استون: ترجمه دکتر جانقربانی محسن. طراحی پژوهشهای بالینی. آخرین چاپ.
- ۲- زالی محمدرضا، پژوهش در علوم بهداشتی و پزشکی، آخرین چاپ.
- ۵- ملکیان لینا. درآمدی بر روشهای آماری آخرین چاپ
- ۶- صانعی سیدحسن. آمار حیاتی کاربردی. آخرین چاپ
- ۷- صانعی سید حسن. روشهای آماری و شاخصهای بهداشتی، آخرین چاپ

شیوه ارزشیابی دانشجوی:

- حضور فعال در کلاس
- امتحان کتبی میان ترم و پایان ترم
- ارائه پروپوزال و شرکت در امتحان عملی مربوط به آمار حیاتی

کد درس: ۰۴

نام درس: روشها و فنون آموزش در جامعه یا سیستم بهداشتی

پیش نیاز: ندارد

تعداد واحد: ۱/۵ واحد

نوع واحد: ۱ واحد نظری - ۰/۵ عملی

هدف کلی درس:

شناخت مفاهیم، روشها و اصول آموزش و کاربرد آنها در آموزش به مراجعین

شرح درس:

انواع روشها و الگوهای آموزشی در سیستم بهداشتی را تشریح و با یکدیگر مقایسه نموده، علل نیاز، انتخاب و کاربرد روشهای جدید را با توجه به اهداف آموزشی بیان نماید و با هماهنگی استاد مهارت لازم را بکار گیرد.

رئوس مطالب: (۱۷ ساعت نظری - ۱۷ ساعت عملی)

الف: (نظری ۱۷ ساعت)

- اهداف و اصول آموزش در سیستم بهداشتی
- انواع آموزش در سیستم بهداشتی
- برنامه ریزی و ارزشیابی در آموزش بهداشت
- ۱- اصول برنامه ریزی آموزشی
- ۲- ارزشیابی فرایند آموزش و ارزشیابی: ابزارهای اندازه گیری، ارزشیابی تشخیصی، ارزشیابی تأثیر، ارزشیابی پیامد، ارزشیابی فراگیر
- پرسشهای آزمون ارزشیابی: پرسشهای نوشتاری (تشریحی)، صحیح، غلط، چند گزینه ای، جורساز
- اندازه گیری سنجش رفتار
- اندازه گیری و سنجش نگرش (انتخاب جبری، لیکرت، قالب ناهمسان معنایی (semantic differential format)
- الگوها و تئوریهای تغییر رفتار
- تئوریها و مدل های متمرکز بر تغییر رفتار بهداشتی: (عوامل درون فردی، میان فردی، سازمانی و نهادی، جامعه، سیاست عمومی)

روشها و فنون آموزش به مراجعین

۱-مروری بر هدفهای آموزشی (هدفهای تربیتی یا هدفهای رفتاری) از دیدگاه بلوم

۲- تعیین فعالیتهای آموزشی و انتخاب شیوه مناسب آموزش به مراجعین

- سخنرانی

- پرسش و پاسخ (مهارتهای پرسش کردن بر اساس طبقه بندی شناخت بلوم)

- نمایش (Demonstration)

۳-چگونگی استفاده از وسایل کمک آموزشی

- نحوه استفاده در هر یک از فعالیتهای آموزشی

۴- آشنایی با روشهای نوین در آموزش

- معرفی چهار الگوی آموزش به مراجعین (الگوی پیش سازمان دهنده، الگوی مشکل گشایی،

الگوی فردمداری، روش طلبگی)

- آشنایی و کاربرد با سایر روشهای نوین در آموزش

- اداره رفتار فراگیر

- موقعیت در تدریس

- بررسی روشهای انضباطی

- روش تغییر و اصلاح رفتار

- روش آزادی عمل

- روش متعادل و تلفیق شده اجتماعی و فردی و غیره

-نیاز سنجی مراجعین برای آموزش بهداشت

ارتباطات در آموزش بهداشت و ارتقای سلامت

۱- انواع ارتباط (کلامی، غیر کلامی و فرا ارتباط)

۲- عوامل تعیین کننده ارتباط موثر (گوش کردن، انعطاف پذیری، سکوت، شوخ طبعی، فاصله)

۳- موانع ارتباط موثر

۴- شگردهایی در ارتباط بهداشتی-درمانی (تمرکز بر شخص، بازتاب، کمک به شخص برای خود

روشنگری، استفاده از سکوت)

ب: عملی (۱۷ ساعت)

محتوا: تمرین آموزشی افراد بر اساس سر فصل درس نظری و انجام فعالیتهای ذیل:

اجرای آموزش نمونه در کلاس با حضور همکلاسان و بحث و نقد

مشاهده نحوه آموزش مدرسان در کلاسهای رسمی و بحث و نقد

Role playing در مباحث مختلف مشاوره تحت نظر استاد

منابع اصلی درس:

- 1- J Park, K Park. Park's textbook of prevention and social medicine, Last edition
- 2- Barbara K. Rimer K, Glanz K. Viswanath Health Behavior and Health Education: Theory, Research, and Practice. Jossey-Bass, Last edition
- 3- James T. James F G. McKenzie R R. Cumming CB Principles and Foundations of Health Promotion & Education, Last edition.
- 4- Butler T. Principles of health education and health promotion, Last edition
- 5- jedith A Graef, John P Elder, Elizabeth Mills Booth Communication for health and behaviour change, Last edition

۶- حیدر نیا علیرضا ، مباحثی در فرآیند آموزش بهداشت، آخرین چاپ

۷- صفاری محسن ، شجاعی زاده، داوود، اصول و مبانی آموزش بهداشت و ارتقای سلامت، آخرین چاپ

چاپ

۸- حاتمی حسین. و همکاران. کتاب جامع بهداشت عمومی، جلد اول . آخرین چاپ

۹- چارندارال راماند، ترجمه: احدیان محمد. تکنولوژی آموزشی. آخرین چاپ

۱۰- فردانش هاشم. مبانی نظری تکنولوژی آموزشی. آخرین چاپ

۱۱- محسنیان راد مهدی. ارتباط شناسی. آخرین چاپ

۱۲- ساروخانی باقر، جامعه شناسی ارتباطات. آخرین چاپ

شیوه ارزشیابی دانشجو:

- حضور فعال در کلاس
- شرکت در امتحان کتبی میان ترم و پایان ترم
- تدریس در یک کلاس با نظر استاد
- تهیه آزمون برای تدریس انجام شده و تجزیه و تحلیل آنها با استفاده از اصول و ارزشیابی (تعیین قدرت تشخیص، شاخص دشواری، اعتبار و غیره)

کد درس: ۰۵

نام درس: اخلاق حرفه ای در مشاوره مامایی

پیش نیاز: ندارد

تعداد واحد: ۱ واحد

نوع واحد: نظری

هدف کلی درس: آشنایی با مبانی و اصول اخلاق حرفه ای در مشاوره مامایی

شرح درس: فراگیران ضمن شناخت اخلاق و مسئولیت های حرفه ای به اهمیت کاربرد آنها در برخورد با مددجو و ارتباطات حرفه ای پی می برند.

رئوس مطالب: (۱۷ ساعت نظری)

- مبانی و تئوریهای اخلاقی

- اصول اخلاق در مشاوره

- اخلاق مذاهب مختلف

- خطاهای حرفه ای و نحوه برخورد با آن

- تعارض منافع

- تصمیم گیری های اخلاقی و محدودیت ها

- اخلاق در گروههای آسیب پذیر: بیماران خاص، عقب افتاده.....

- آشنایی با اخلاق حرفه ای و مسائل حقوقی در مشاوره مامایی شامل:

۱- مادر و جنین (جنین ناهنجار، رحم اجاره ای، اهداء عضو، اهداء تخمک، بانک اسپرم) بر اساس قوانین

و مقررات کشوری

۲- سقط (بر اساس قوانین و مقررات کشوری)

۳- تجاوز و هتک حرمت

۴- مشاوره قبل از ازدواج

۵- مسایل جنسی

۶- زنان سنین باروری

منابع اصلی درس:

- ۱- لاریجانی باقر. پزشک و ملاحظات اخلاقی، مروری بر مبانی اخلاق پزشکی. آخرین چاپ
- ۲- ترور اسمیت. ترجمه: ضرغام محمد اخلاق در پژوهش های پزشکی. آخرین چاپ
- ۳- پینت لینن، ترجمه: لاریجانی باقر. عباسی محمود، آخرین چاپ
- ۴- تابعی سیدضیاءالدین. مولوی پرویز. کاغذیان هومن: بنیانهای اخلاق زیستی. آخرین چاپ
- ۵- عباسی محمود. مسئولیت پزشکی. موسسه فرهنگی حقوق سینا. آخرین چاپ
- ۶- درسنامه اخلاق پزشکی. تالیف انجمن جهانی پزشکی. آخرین چاپ

شیوه ارزشیابی دانشجو:

- حضور فعال در کلاس
- چگونگی انجام تکالیف محوله
- شرکت در امتحان کتبی نیم ترم و پایان ترم
- شرکت در یک راند اخلاق در فیلد

پیش نیاز: ندارد

تعداد واحد: ۲ واحد

نوع واحد: واحد نظری - ۱ واحد کارگاهی

هدف کلی درس: شناخت مفاهیم و اصول مهارت‌های ارتباطی در سطح فردی، بین فردی و گروهی (در ارتباط با اعضای تیم بهداشتی) و آشنایی با نقش مهارت‌های ارتباطی در ارائه خدمات مشاوره و راهنمایی

شرح درس: فراگیر با اصول پایه مهارت‌های ارتباطی، مشاوره و راهنمایی آشنا می‌گردد.

رئوس مطالب: (۱۷ ساعت نظری - ۵۱ ساعت کارگاهی)

الف: (۱۷ ساعت نظری)

مهارت‌های ارتباطی

• تعریف

• ضرورت

• انواع (فردی) intrapersonal، بین فردی interpersonal، اجتماعی mass communication و

داخل سازمانی (organization communication)

مهارت خودآگاهی

• تعریف

• ضرورت

• اجزاء خودآگاهی و خودارزیابی صحیح

• مفاهیم ادراک (perception)، ارزش‌ها (values)، نگرش‌ها (attitudes)

ارتباط بین فردی

• انواع ارتباط (کلامی و غیر کلامی)

• موانع و عوامل تسهیل کننده ارتباط

• -مهارت برقراری گفتگو و مصاحبه موثر(پرسش موثر، شنیدن فعال، تفسیر، بازتاب مهارت

مشاهده و ثبت گزارش، advocacy)

ارتباط سازمانی

• تعریف

• ضرورت

• اصول

۷- مهارت حل مشکل (مشارکت آمیز)

راهنمایی و مشاوره

تعاریف و ضرورت‌های راهنمایی و مشاوره

- فنون و روش‌های مختلف راهنمایی و مشاوره به صورت مستقیم و غیر مستقیم و التقاطی (مشاهده، مصاحبه، پرسشنامه، واقعه نویسی، شرح حال نویسی)
- هدفها، اصول، انواع مشاوره
- راهنمایی و مشاوره فردی
- راهنمایی و مشاوره گروهی و مهارت کنترل و هدایت گفتگوی گروهی شامل: پویایی گروه، آشنایی با گروه‌های خودیاری (Psycho Education)
- راهنمایی و مشاوره با جمعیت‌های خاص زنان (نوجوانان، سالمندان)
- نقش ماما به عنوان مشاور و آموزش دهنده به مادر و خانواده

ب: (۵۱ ساعت کارگاهی)

محتوا: تمرین مهارت‌های ارتباطی بین فردی و سازمانی و مشاوره بر اساس سر فصل درس نظری (مهارت برقراری ارتباط همدلانه ماما- بیمار، مهارت حل مشکل مشارکت آمیز ماما- بیمار و غیره) با روش نقش بازی

منابع اصلی درس:

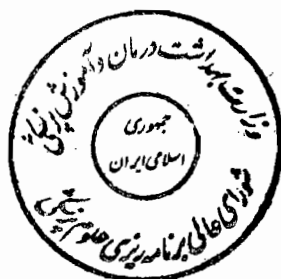
- ۱- بارکر آلن، ترجمه: شاه محمدی عبدالرضا. بهبود مهارت‌های ارتباطی. آخرین چاپ
- ۲- بولتون رابرت. ترجمه: سهرابی حمیدرضا. روان شناسی روابط انسانی (مهارت‌های مردمی). آخرین چاپ
- ۳- قربانی نیما. سبکها و مهارت‌های ارتباطی. آخرین چاپ
- ۴- سیف علی اکبر. اصول و فنون مشاوره. آخرین چاپ
- ۵- خلعتبری جواد، قربان شیرویدی شهره. کیانی، احمد رضا. مباحث اساسی در مبانی مشاوره و

راهنمایی. آخرین چاپ

- ۶- حسینی سید مهدی . اصول و روش های راهنمایی و مشاوره. آخرین چاپ
- ۷- پاشا شریفی حسن. حسینی سید مهدی . اصول و روش های راهنمایی و مشاوره. آخرین چاپ
- ۸- گیسون رابرت. میشل، ماریان. ترجمه: ثنایی باقر. زمینه مشاوره و راهنمایی. آخرین چاپ
- ۹- شرتزر بروس. واستون، ترجمه: شریعتمداری علی. اصول راهنمایی . آخرین چاپ
- 10-Gwen Marram Van Sarvellen. Communication skills for the health care professional: concepts, practice, and evidence. Last edition
- 11-Alison Pilnick, Jon Hindmarsh, Virginia Teas Gill .Communication in Healthcare Settings: Policy, Participation and New Technologies. Last edition
- 12-Ruth Johnson , Wendy Taylor .Skills for Midwifery Practice, Last edition ,

شیوه ارزیابی دانشجویان:

- حضور فعال در کلاس
- مشاهده توسط استاد و تکمیل فهرست و ارزیابی دانشجویان.
- چگونگی انجام تکالیف محوله
- شرکت در امتحان کتبی نیم ترم و پایان ترم
- ارزیابی گروهی بصورت تکوینی و نهایی

کد درس: ۰۷

نام درس: مهارت‌های ارتباطی (۲)

پیش‌نیاز: مهارت‌های ارتباطی (۱)، اخلاق حرفه‌ای در مشاوره‌های مامایی

تعداد واحد: ۲ واحد

نوع واحد: ۱/۵ واحد نظری - ۰/۵ واحد عملی

هدف کلی درس: کسب مهارت‌های ارتباطی و تشخیص چگونگی کاربرد اصول و تکنیک‌های آن در ارائه خدمات مشاوره‌های مامایی

شرح درس: فراگیر با نقش‌های مشاوره و راهنمایی افراد خانواده در زمینه‌های مختلف آموزش مسائل بهداشتی، ژنتیکی و مسائل جنسی آشنا می‌گردد.

رئوس مطالب: (۲۶ ساعت نظری - ۱۷ ساعت عملی)

الف: (۲۶ ساعت نظری)

- مروری بر مهارت‌های ارتباطی و نقش آن در راهنمایی و مشاوره مامایی
- الگوهای راهنمایی و مشاوره

- نظریه‌های مشاوره مرتبط با رشد شامل: شناختی- رفتاری و روان‌پویایی.

- آشنایی با تئوری‌ها، استراتژی‌ها و مهارت‌های خاص در مشاوره شامل: family systems,

trauma theory, grief counselling, motivational interview skills,

- انواع راهنمایی و مشاوره در رابطه با مشکلات بهداشتی، روانی اجتماعی (به صورت انفرادی و

گروهی)

- نقش‌های مشاوره و راهنمایی از نظر آموزش در مسائل بهداشتی، ژنتیکی و مسائل جنسی با توجه به

مشکلات جسمی، روانی، اجتماعی، فرهنگی، اقتصادی و رعایت موازین اخلاقی و شرعی خانواده:

- برقراری ارتباط (در نقش‌های ماما)

- تأثیر و نقش مشاوره مامایی در برقراری ارتباط حرفه‌ای با مراجعین و آموزش بهداشت

- نقش‌های ماما به عنوان مشاور و آموزش‌دهنده در مورد گروه‌های آسیب‌پذیر در حیطه مامایی

- حقوق مراجع‌کننده در مشاوره مامایی

- ارتباطات بین حرفه‌ای در مشاوره مامایی

- اهمیت تأثیر عوامل اجتماعی، فرهنگی و مذهبی در ارائه خدمات مشاوره مامایی

ب: (۱۷ ساعت عملی)

- شرکت در جلسات مشاوره با زنان مراجعه کننده به مراکز بهداشتی
- تمرین مشاهده مشاوره و گزارش نویسی در عرصه
- ارزیابی مشاوره و بحث در مورد رعایت اصول مشاوره
- تشخیص چگونگی کاربرد اصول و تکنیک های آموخته شده بر اساس سرفصل درس نظری در ارائه خدمات مشاوره مامایی

منابع اصلی درس:

۱- همیلتون، چریل، پارکر، کاردل. ترجمه: مودت، مازیار. اسحاقی، جعفر، مقصودی سوزان. مهارتهای

ارتباطی (راهنما برای مدیران و کارکنان حرفه ای)، آخرین چاپ

۲- مایر اسکات، دیویس سوزان، ترجمه: زهرا کار کیانوش، کهلویی، زهرا، اصول و مهارت های مشاور،

آخرین چاپ

۳- گیبسون رابرت میشل، ماریان. ترجمه: ثنایی، باقر، زمینه مشاوره و راهنمایی. آخرین چاپ

۴- شفیع آبادی عبدالم... فنون مشاوره. آخرین چاپ

۵- پاترسن لوئیس، ترجمه: سلمانیان، علی اکبر، نظری، علی محمد، فنون و فرایند مشاوره: رویکرد

یکپارچه چند نظریه ای، آخرین چاپ

۶- گیبسون، رابرت، میشل، ماریان، ترجمه: احمدی، سید احمد، زمینه مشاوره و راهنمایی، آخرین چاپ

۷- شرتزر، بروس، استون، شلی، ترجمه: شریعتمداری، علی، اصول راهنمایی، آخرین چاپ

8- Ruth Johnson , Wendy Taylor .Skills for Midwifery Practice, Last edition

9-Philippa Sully Joan Dallas. Essential Communication Skills for Nursing and Midwifery Last edition

10-Gwen M, Van S. Communication skills for the health care professional. Last edition

11- Garrelty, McAuliffe. Culturally Alert counseling, A comprehensive introduction. Last edition

شیوه ارزیابی دانشجو:

حضور فعال در کلاس

- چگونگی انجام تکالیف محوله

- شرکت در امتحان کتبی نیم ترم و پایان ترم

نام درس: مدیریت در سیستمهای بهداشتی

کد درس: ۰۸

پیش نیاز: ندارد

تعداد واحد: ۱ واحد

نوع واحد: نظری

هدف کلی درس: آشنایی فراگیران با اصول، مفاهیم و روش های مهم مدیریت، برنامه ریزی و ارتقاء کیفیت

شرح درس: فراگیران قادرند با کاربرد اصول مدیریت از منابع و ابزارها و افراد در یک محیط کاری، استفاده بهینه نمایند و نسبت به ارتقاء کیفیت مستمر (CQI) به عنوان شرط اصلی تضمین موفقیت یک سیستم آگاهی می یابند.

رئوس مطالب: (۱۷ ساعت نظری)

اصول کلی و مفاهیم اصلی مدیریت و رهبری

شناخت اجزاء سازمان و رفتارهای درون و بیرون آن

درونداد ها، فرآیندها و بروندادهای سازمان

اصول کلی و مفاهیم برنامه ریزی و انواع آن (استراتژیک، عملیات و ...)

تحلیل وضعیت (Situation Analysis)

اصول کلی مدیریت جامع کیفیت (Total quality Management)

روش Focused PDCA برای برخورد با مشکلات

مفاهیم و راهکارهای توسعه

استراتژی های برنامه ریزی برای آموزش و مشاوره مامایی

ارزیابی و تعیین نیازها

ارزیابی اجمالی برنامه های بهداشت مادر و کودک و تحلیل اقتصادی آن

منابع اصلی درس:

۱- آصف زاده، سعید، رضاپور، عزیز، برنامه ریزی بهداشت و درمان، آخرین چاپ

۲- آصف زاده، سعید، رضاپور، عزیز، مدیریت بهداشت و درمان، آخرین چاپ

۳- کونتز، هارولد، ترجمه چمران، محمد هادی، اصول مدیریت، آخرین چاپ

شیوه ارزشیابی دانشجو:

- حضور فعال در کلاس
- چگونگی انجام تکالیف محوله
- ارایه یک تحلیل از برنامه های در حال اجرای بهداشت و درمان (بهداشت مادر و کودک و ....)
- شرکت در امتحان کتبی نیم ترم و پایان ترم

هدف کلی درس: آشنایی و شناخت اصول و مبانی مشاوره در زمینه‌های ازدواج، بارداری، بهداشت مادر و کودک، زایمان، مراقبت از نوزاد، شیردهی، سلامت نوجوانان و سالمندان و ارجاع موارد به متخصصین مربوطه.

شرح درس: درجهت حفظ، تامین و ارتقای سلامت خانواده، فراگیران قادر خواهند بود مهارت‌های لازم را در زمینه مشاوره‌های مرتبط با ازدواج، بارداری، بهداشت مادر و کودک، زایمان، مراقبت از نوزاد، شیردهی، مسائل نوجوانان و سالمندان کسب نمایند و موارد را به متخصصین مربوطه ارجاع دهند

رئوس مطالب: (۳۴ ساعت نظری - ۵۱ ساعت کارآموزی)

الف: (۳۴ ساعت نظری)

ضرورت و اهمیت مشاوره قبل از ازدواج

اسلام و مشاوره قبل از ازدواج

آشنایی با ملاک‌های ازدواج سالم و تطابق و تناسب شخصیتی طرفین در ازدواج

آزمایشات لازم قبل از ازدواج

آشنایی با مشاوره قبل از ازدواج برای افراد پرخطر (سنین بالا، سنین پایین، بیماری‌های خاص و ...)

موارد ارجاع

غربالگری و پیگیری موارد پرخطر و اجرای تمهیدات لازم قبل از بارداری یا ارجاع به مراکز

تخصصی

ارائه راهنمایی‌های لازم برای زنان در معرض خطری که قصد بارداری دارند (بیماری، مصرف دارو،

سابقه ضعیف بارداری، خشونت خانگی ...)

مشاوره دوران بارداری، زایمان و پس از زایمان

روش‌های توانبخشی در دوران پس از زایمان

مشاوره در مراقبت از نوزاد (شیردهی، تغذیه تکمیلی و تغذیه کودک)

مشاوره در مورد رشد و تکامل کودک

آشنایی با اصول مشاوره در مورد فرزند خواندگی

تغذیه و بهداشت دوران بارداری

توانبخشی پس از زایمان

مراقبت از نوزاد و علائم خطر

ماساژ در نوزادان

بهداشت دوران بارداری و پس از آن (بهداشت فردی و روانی)

معاینات پس از زایمان

تغذیه و بهداشت مادر پس از زایمان

شیردهی، مزایا، روش، مشکلات شایع (ماستیت، شقاق نیپل، آبسه و ...)

تغذیه تکمیلی پس از ۶ ماه برای شیرخوار

تغذیه دوران قبل مدرسه و دوران مدرسه

بهداشت نوزاد و کودک

مراحل رشد و تکامل کودک

تکامل روان شناختی نوجوانان

تغذیه و بهداشت دوران بلوغ

تأثیر محیط اجتماعی بر رفتار بلوغ

مراقبت از نوجوان سالم

مشکلات شایع جسمی، روانی، عاطفی و اجتماعی بلوغ در پسران و دختران

آشنایی با اصول مشاوره رفتارهای پرخطر در نوجوانان

مراقبت از سالمندان

مشاوره مامایی مبتنی بر شواهد و سلامت خانواده

آشنایی با شیوه‌های مربوط به فرزندپروری

• مفهوم دلبستگی (Attachment)

• عوامل موثر بر شکل‌گیری وابستگی (بیولوژیک و سایکولوژیک)

• مسائل مربوط به خواب، تغذیه، دفع و تغییر هیجان‌ات در کودکان زیر ۲ سال

• مدیریت تغییرات هیجانی کودکان

• چگونگی تشویق و تقویت رفتارهای مطلوب

• چگونگی مدیریت بدرفتاری کودکان

• چگونگی مدیریت مشکلات خواب، تغذیه و دفع کودکان

ب: (۵۱ ساعت کارآموزی)

شرکت در جلسات مشاوره مامایی با زنان باردار در مراکز بهداشتی-درمانی
انجام مشاوره با زنان پس از زایمان در زایشگاه و مراکز بهداشتی - درمانی
بررسی انجام مشاوره، حمایت و درمان مشکلات مادران شیرده مراجعه کننده به مراکز بهداشتی-
درمانی و ارجاع

بررسی و تحلیل علل شکست شیردهی مددجو و ارائه به صورت سمینار
انجام مشاوره در مورد تغذیه، بهداشت و رشد و تکامل کودک با مادرانی که به مراکز بهداشتی -
درمانی مراجعه می کنند

آموزش تمرینات عصبی و عضلانی در دوران پس از زایمان به مادران

آموزش ماساژ در نوزادان

- شرکت در جلسات آموزشهای قبل از ازدواج

در این قسمت، نوجوانان، سالمندان و ... نیز در نظر گرفته شوند.

منابع اصلی درس:

1. Stahmann Robert F. Williams H. Premarital & Remarital Counseling: the Professional's Handbook. Last edition
2. Murray, Christine E, Murray, Thomas L Jr Solutio. Focused Premarital Counseling: Helping Couples Build A Vision For The Marriagejournal Of Marital And Family Therapy. Last edition
3. Arnold Elizabeth, Underman Boggs Kathleen. Interpersonal relationships: professional communication skills. Saunders-Elsevier. Last edition
4. Counseling for HIV/STI prevention and promotion of sexual and reproductive health: a guide for front-line providers (WHO/PAHO 2005)
5. Source Sangiva, Arlington Virginia. HIV voluntary counseling and testing: A Reference Guide for Counselors and Trainers . last edition
6. Servellen Gwen Van .Communication Skills for the Health Care Professional. Concepts and Techniques. Last edition.
7. Right Norman. How to counsel a couple in six sessions. Last edition
8. Chims Denis M, High risk pregnancy. Sounders. Last edition

9. Orshan SA. Maternity, Newborn & Women's Health nursing. Last edition
10. Henderson C, Macdonald S, Mayes midwifery. Last edition
11. McKinney ES, James SR, Murray SS, Ashwill JW, Study guide for maternal-child nursing. Last edition
12. Park JE, Park K. Text Book Preventive AND social medicine. Last edition
13. Benjamin James Sadock M.D; Virginia Alcott Sadock. MP :Kaplan and Sadocks Synapsis of psychiatry, Behavioral science. Clinical psychiatry, USA: Williams and Wilkins. Last edition
14. Turnpenny PD, Ellard S. Emery's Elements of Medical Genetics . Churchill Livingstone. Last edition

۱۵- سیاسی علی اکبر. نظریه های شخصیت. آخرین چاپ

۱۶- وزارت بهداشت درمان و آموزش پزشکی ، اصول تشکیل خانواده و مسائل زناشویی برای آموزش قبل از ازدواج. آخرین دستورالعمل ها و انتشارات وزارت بهداشت و درمان در خصوص مشاوره پیش از

ازدواج

۱۷- شعاری نژاد علی اکبر. روانشناسی رشد. آخرین چاپ .

۱۸- گلور جان . اچ برونینگ راجز. روانشناسی تربیتی . اصول و کاربرد آن . آخرین چاپ

شیوه ارزشیابی دانشجوی:

- حضور فعال در کلاس

- شرکت در امتحان کتبی نیم ترم و پایان ترم

کد درس: ۱۰

نام درس: مشاوره و آموزش در بارداری، زایمان طبیعی و پس از زایمان

پیش نیاز: سلامت خانواده

تعداد واحد: ۳ واحد

نوع واحد: ۲ واحد نظری - ۱ واحد کارآموزی

هدف کلی درس:

- آشنایی با زایمان فیزیولوژیک، آمادگی های قبل از زایمان
- توانایی مشاوره و آموزش والدین و آماده سازی آنان جهت زایمان فیزیولوژیک

رئوس مطالب: (۳۴ ساعت نظری - ۵۱ ساعت کارآموزی)

الف: (۳۴ ساعت نظری)

- تغییرات و سازگارهای بدن در دوران بارداری
- رشد و نمو جنین
- مراقبت های دوران بارداری
- اصول بیمارستانهای دوستدار مادر
- اهداف کلاس های آمادگی برای زایمان
- خصوصیات کلاس های آمادگی برای زایمان
- برنامه ریزی برای زایمان
- نورآندوکرینولوژی در بارداری و درک درد و نظریه های آن
- اصول آموزش به بزرگسالان و سبک های یادگیری
- اختلالات وضعیتی و اصلاح وضعیت در بارداری
- وضعیت های مختلف لیبر و زایمان و اختلالات آن
- روشهای دارویی و غیر دارویی کاهش درد زایمان
- تمرینات عصبی و عضلانی، تمرینهای کششی و تقویتی
- طب فشاری و ماساژ
- تن آرامی و تکنیک های تنفسی

- نقش همراه
  - آمادگی برای پدر شدن
  - مراقبتهای پس از زایمان (مادر و نوزاد)
    - معاینات پس از زایمان
    - تغذیه و بهداشت مادر پس از زایمان
    - شیردهی: مزایا، روش (مهارت مشاهده، آموزش شیر دهی -latching, attachment, positions) مشکلات شایع شیردهی (ماستیت، شقاق نیپل، آبسه و ...)
    - تغذیه تکمیلی پس از ۶ ماه برای شیرخوار
  - مامایی مبتنی بر شواهد و مشاوره حین و پس از زایمان
- ب : (۵۱ ساعت کارآموزی)

برگزاری کلاسهای آمادگی برای زایمان و بعد از زایمان طبق پروتکل وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی

آموزش تمرینات کششی، تقویتی، تکنیک های تنفسی در طی بارداری و بعد از زایمان

مشاوره با زوجین در مورد انتخاب نوع زایمان

کلاسهای مراقبت نوزاد

بهداشت دوران بارداری و پس از آن (بهداشت فردی و روانی)

معاینات پس از زایمان

تغذیه و بهداشت مادر پس از زایمان

شیردهی، مزایا، روش (مهارت مشاهده، آموزش شیر دهی -latching, attachment, positions)

مشکلات شایع شیردهی (ماستیت، شقاق نیپل، آبسه و ...)

تغذیه تکمیلی پس از ۶ ماه برای شیرخوار

منابع اصلی درس:

۱. راهنمای آموزش کلاس آمادگی برای زایمان، وزارت بهداشت درمان و آموزش پزشکی، اداره

سلامت مادران

۲. یربی مارگارت. ترجمه: داودآبادی فراهانی. سید زاده اقدام. م. رویکردی نوین به درد زایمان چاپ

اول. اراک: انتشارات دانشگاه علوم پزشکی اراک؛ آخرین چاپ

۳. عموشاهی علی. زایمان طبیعی بدون درد. آخرین چاپ

4. Gary Cunningham. Williams Obstetrics. New York: Mc Grow Hill; Last edition
5. Holey E, Cook E Complementary and alternative therapies.. Spring house. Last edition
6. Loeser J D, Bonica John J.. Bonica's management of pain Lippincott Williams & Wilkins . Last edition
7. Simkin P, Ancheta R. The labor progress handbook. Black well Science. Last edition.

شیوه ارزشیابی دانشجوی:

- بر اساس تکالیف محوله

- شرکت در امتحان کتبی نیم ترم و پایان ترم

پیش نیاز: مهارت‌های ارتباطی ۱، مهارت‌های ارتباطی ۲، سلامت خانواده

تعداد واحد: ۲ واحد

نوع واحد: ۱ واحد نظری - ۱ واحد کارآموزی

هدف کلی درس: شناخت فیزیولوژی و عملکرد طبیعی و غیر طبیعی جنسی، آموزش به مراجعین جهت ارتقاء سلامت جنسی، ارزیابی مشکلات جنسی و ارائه راهنمایی‌های لازم به مراجعین

شرح درس: فراگیران ضمن آشنایی با اهمیت فعالیت جنسی در زندگی فردی و خانوادگی، فعالیت جنسی بهنجار و ناهنجار، تربیت جنسی و اهمیت آن، تغییرات چرخه پاسخ جنسی در شرایط خاص، تشخیص و درمان اختلالات عملکرد جنسی، آشنایی با اصول مشاوره در مورد مشکلات جنسی و درک این مطلب که سلامت جنسی یک موضوع بین رشته‌ای است، مهارت شناخت اختلالات مرتبط با مسائل جنسی و ارجاع به موقع به متخصصین مربوطه را کسب می‌کنند.

رئوس مطالب: (۱۷ ساعت نظری - ۵۱ ساعت کارآموزی)

الف: (۱۷ ساعت نظری)

- اهمیت فعالیت جنسی سالم در زندگی فردی، خانوادگی و اجتماعی
- مفاهیم اولیه در تمایلات روانی، اجتماعی و پاسخ‌های جنسی در زنان و مردان (جنسیت، هویت جنسی، نقش جنسی و گرایش جنسی)
- تاریخچه مشاوره سلامت جنسی
- ویژگی‌های فردی که مشاوره جنسی می‌دهد و اصول اخلاقی
- آناتومی، فیزیولوژی و عوامل نورواندوکرین موثر در عملکرد جنسی
- عوامل روانی، اجتماعی و فرهنگی موثر در عملکرد جنسی
- نقش رابطه زوجین در عملکرد جنسی
- آشنایی با مدل multiple disciplinary در مسائل جنسی و ارجاع صحیح بیمار به متخصص مربوطه
- آشنایی با مراحل رشد جنسی در طول زندگی، نقش خانواده و محیط بر روی آن
- آشنایی با تغییرات پاسخ‌های جنسی در شرایط خاص (حاملگی، یائسگی، بیماری‌ها و...)
- ارزیابی و اخذ شرح حال در مشکلات جنسی
- ارزیابی و تشخیص مشکلات و اختلالات جنسی (اختلالات عملکرد جنسی، پارافیلیا، GID)
- بیماری‌های طبی دارویی و موادی که سبب بروز اختلالات عملکرد جنسی می‌شوند.
- آشنایی با مداخلات اولیه و ارجاع به موقع مسائل ویژه (Rape, child, abuse ...)
- مدل‌های مختلف Sex education در مراحل زندگی
- آموزش جنسی در افراد صاحب همسر
- اصول کلی مشاوره در مشکلات جنسی

- مدل PLISSIT
- نقش فیزیو تراپی در درمان مشکلات جنسی
- بهداشت جنسی (حاملگی زود هنگام، ناخواسته، پیشگیری از STIs)
- فیزیولوژی و آناتومی ارگانهای جنسی
- الگوی فرهنگی، اجتماعی و سیاسی، رفتارهای جنسی (با تمرکز بر فرهنگ ایران)
- مراحل رشد جنسی، اهمیت تربیت جنسی و نقش خانواده و محیط بر روی آن
- انواع مدل‌های آموزش جنسی و آموزش جامع جنسی
- تغییرات پاسخ جنسی در شرایط خاص حاملگی، شیردهی، یائسگی و بیماریها
- طبقه بندی و معیارهای تشخیصی اختلالات عملکرد جنسی طبق DSM_IV
- اصول مشاوره، شرح حال گرفتن و ارزیابی مشکلات جنسی
- اصول درمان مشکلات جنسی، اهداف و مراحل Sex Therapy
- تکنیکهای اختصاصی درمان هر یک از اختلالات جنسی در زن و مرد
- سطوح مداخلات درمانی طبق مدل PLISSIT

ب: (۵۱ ساعت کارآموزی)

- مشاهده مشاوره و مشاوره با مراجعین به کلینیک سلامت جنسی
- انجام حداقل چند مشاوره زیر نظر استاد مربوطه در کلینیک
- مصاحبه با مراجعین به مراکز بهداشتی-درمانی و مراکز مرتبط دیگر تحت نظر استاد

منابع اصلی درس:

- 1- John P wincze, Enhancing sexuality a problem solving approach to trating disfunction. oxford university press. Last edition .
2. Gask Linda, lester Helen, keveler Robert. Primary care mental health. the royal collegue of psychiatry.
3. Gelder Michael , Cowen Philip, Paul Harrison. Shorter Oxford Textbook of Psychiatry Oxford University Press .Last edition
- 4- Sadok BJ, Sadok AV, Kaplan & sadoks synopsis of psychiatry behavioral sciences. clinical psychiatry. Last edition
- 5- Bornstein PH, Bornstein MT Marital Therapy: A Behavioral-Communications Approach. Allyn & Bacon . Last edition
- 6- Howton K. Salkovskis PM, Kirk J, Clark DM, Cognitive behavior therapy for psychiatric problems a practical guide, Oxford Medical Publications . Last edition .
- 7- Singer C. Weiner WJ. Sexual Dysfunction a neuro-medical approach. Armonk: Futura. Last edition..Publishing Company
- 8- Master & Janson .human Sexuality: Psychosocial Perpective. Last edition

9- Nusbaum Margaret , Rosenfel Jo Ann .Sexual Health Across the life cycle: A practical guide for clinicians. Last edition

شیوه ارزشیابی دانشجو:

حضور فعال در کلاس

چگونگی انجام تکالیف محوله

شرکت در امتحان کتبی نیم ترم و پایان ترم

کد درس: ۱۲

نام درس: مشاوره تنظیم خانواده و روشهای پیشگیری از بارداری

پیش نیاز: مهارتهای ارتباطی (۱) و مهارتهای ارتباطی (۲)

تعداد واحد: ۱/۵ واحد

نوع واحد: ۱ واحد نظری - ۰/۵ واحد کارآموزی

هدف کلی درس: آشنایی با مشاوره تنظیم خانواده

شرح درس: فراگیران ضمن آشنایی با اصول علمی مشاوره در تنظیم خانواده، با نحوه شناسایی و ارجاع مددجویان پرخطر آشنا می‌شوند و در عمل نیز آمادگی و مهارت لازم را فرا می‌گیرند.

رئوس مطالب: (۱۷ ساعت نظری - ۲۶ ساعت کارآموزی)

الف: (۱۷ ساعت نظری)

- اصول مشاوره تنظیم خانواده

- ضرورت پیشگیری از بارداری و تاکید خاص بر پیشگیری از حاملگی های ناخواسته

- مروری بر خلاصه روشهای هورمونی پیشگیری از بارداری، روشهای سد کننده پیشگیری از بارداری،

وسایل داخل رحمی پیشگیری از بارداری، روشهای دائمی پیشگیری از بارداری، عوارض، کنتراندیکاسیون

ها، مزایا، طریقه استفاده،

- آشنایی با روشهای تنظیم خانواده در بیماریهای خاص (قلبی، دیابت، صرع، آسم.....) و نحوه ارجاع آنان

- آشنایی با روشهای نوین پیشگیری از بارداری در دنیا

- مشاوره تنظیم خانواده مبتنی بر شواهد

ب: (۲۶ ساعت کارآموزی)

مشاوره با مراجعینی که قصد پیشگیری از بارداری دارند، تحت نظارت استاد مربوطه در مراکز

بهداشتی درمانی

برگزاری یک ژورنال کلاب

منابع اصلی درس:

۱. ویلیامز، کانینگهام و همکاران. بارداری و زایمان ویلیامز فصل تنظیم خانواده. آخرین چاپ

۲. اسپیروف. آندوکرینولوژی ناباروری فصل تنظیم خانواده. آخرین چاپ

۳. کاپلان و سادوک. روانپزشکی، فصل اصول مشاوره با مددجو. آخرین چاپ

۴- سوارتز. مارک اچ.. اصول گرفتن شرح حال. آخرین چاپ

4. Helen, **Munro** Jane Evidence Based Midwifery: Applications in Context . Last edition
5. Ricci Susan Scott. Essentials of Maternity, Newborn and Women's Health Nursing). last edition

شیوه ارزشیابی دانشجو:

- حضور فعال در کلاس

- چگونگی انجام تکالیف محوله

- شرکت در امتحان کتبی نیم ترم و پایان ترم

پیش نیاز: ندارد

تعداد واحد: ۲ واحد

نوع واحد: ۱/۵ واحد نظری - ۰/۵ واحد کارآموزی

هدف کلی درس:

- شناخت مفاهیم اصول روانپزشکی و عوامل مختل کننده آن
- شناخت و نحوه شناسایی اداره و ارجاع اختلالات روانپزشکی شایع در مامایی (مانند: PMS ، اختلال افسردگی در حاملگی و پس از حاملگی و شیردهی ، اختلال روانپریشی پس از حاملگی ، اختلالات هذیانی خصوصا هذیانهای حسادت و خیانت همسر)

شرح درس: فراگیران با اختلالات شایع روانپزشکی در مامایی آشنا شده و مهارت لازم را برای شناسایی و ارجاع به موقع مراجعین را کسب خواهند کرد.

رئوس مطالب: (۲۶ ساعت نظری - ۲۶ ساعت کارآموزی)

الف: (۲۶ ساعت نظری)

- تعریف مفاهیم روانپزشکی و کاربرد آن در مامایی
- علامت شناسی و شرح حال گیری در موارد روانپزشکی در مامایی
- فهرست و نحوه طبقه بندی اختلالات روانی براساس DSM و ICD (اختلالات خلقی، اضطرابی، افسردگی، تطابقی، شخصیتی، ...)
- PMS در روانپزشکی
- اختلالات شخصیت و نقش مادری
- سوء مصرف مواد در مادران
- اختلال افسردگی در حاملگی، نحوه شناسایی و ارجاع
- اختلال افسردگی پس از حاملگی، نحوه شناسایی و ارجاع
- اختلالات روانپریشی پس از حاملگی، نحوه شناسایی و ارجاع

- شناخت اختلالات هذیانی خصوصا هذیان های حسادت و خیانت همسر
- آشنایی با مشکلات روانشناختی در دوره های بارداری، بعد از زایمان، شیردهی و یائسگی
- بهداشت روانی زن، خانواده، اجتماع
- نحوه بررسی و ارجاع مراجعین با افکار خودکشی
- آموزش پیشگیری از بحران های روانی مربوط به مامایی، فرد و اجتماع
- نقش ماما در بهداشت روانی مادر و کودک و خانواده و آموزش به مددجو

ب: (۲۶ ساعت کارآموزی)

- شرکت در جلسات مشاوره و کلینیک های بررسی و اداره بحران های ذکر شده فوق الذکر (در مراکز مشاوره، کلینیک ها، درمانگاهها و بیمارستانهای تخصصی)

منابع اصلی درس:

1. Sadock Virginia Alcott , Ruiz Pedro " Kaplan and Sadock's Comprehensive Textbook of Psychiatry" Lippincott Williams & Wilkins. Last edition
2. Gelder Michael G, López-Ibor Juan J., ndreasen Nancy A "New Oxford Textbook of Psychiatry" Oxford University Press, USA . Last edition
3. Sadock Benjamin James; sadock Virginia Alcott. Kaplan and sadocks Synapsis of psychiatry, Behavioral science. Clinical psychiatry, USA: Williams and wilkins. Last edition

۴- منابع معرفی شده توسط استاد

۵- خزعلی مهدی. مرتاضیان میثم. نجاران بوالفضل. درسنامه روانپزشکی. آخرین چاپ

شیوه ارزشیابی دانشجوی:

- حضور فعال در کلاس
- چگونگی انجام تکالیف محوله
- شرکت در امتحان کتبی نیم ترم و پایان ترم

کد درس: ۱۴

نام درس: مشاوره مامایی در مشکلات خاص دوره باروری

پیش نیاز: مهارت های ارتباطی ۱، مهارت های ارتباطی ۲

تعداد واحد: ۲ واحد

نوع واحد: ۱/۵ واحد نظری - ۰/۵ واحد کارآموزی

هدف کلی درس:

آشنایی با اصول راهنمایی در پیشگیری از مشکلات شایع در سنین باروری

- اصول برخورد با مددجو در مشکلات شایع سنین باروری، شناسایی عوارض و ارجاع صحیح آنان

شرح درس: فراگیران با اصول راهنمایی مددجو به منظور پیشگیری از مشکلات شایع سنین باروری و پی آمدهای آن آشنا شده، دانش و مهارت لازم برای شناسایی عوارض جسمی و روانی ناشی از مشکلات مذکور و ارجاع به موقع مددجویان را کسب می نمایند.

رئوس مطالب: (۲۶ ساعت نظری - ۲۶ ساعت کارآموزی)

الف: (۲۶ ساعت نظری)

- مروری بر مشکلات شایع سنین باروری و عوامل خطر، عوارض جسمی، روانی و اجتماعی

مشکلات سنین باروری و بحران های مامایی:

تعریف بحران و مکانیسم های ایجاد کننده آن، شیوع انواع بحران های مربوط به مامایی در ایران و جهان و

بررسی عوامل موثر بر آنها، آشنایی با اصول مداخله در بحران

- آشنایی با روشهای برخورد با مراجعه کنندگان بیماری های زنان (سرطانهای شایع زنان، ناباروری و تحت

درمان نازایی، بیماریهای مقاربتی و ایدز) بررسی وضعیت جسمی و روانی و ارجاع صحیح آنان

- تکنیک های خود مراقبتی در مواجهه با بیماریها و اختلالات شایع زنان

- بارداری و زایمان پرخطر (بارداری ناخواسته، خونریزی دوران بارداری، سقط، حاملگی خارج رحمی،

مرگ داخل رحمی، مسمومیت حاملگی، بیماریهای داخلی جراحی در بارداری، آشنایی با اصول برخورد با

حاملگی در ارتباطات جنسی غیر قانونی یا تجاوز جنسی و نحوه ارجاع آنان

- زنان پرخطر: (زنان و مادران معتاد، زندانی و...) و هدایت صحیح آنان به مراکز تخصصی

- آشنایی با اصول برخورد با سوءاستفاده جنسی در کودکی، نوجوانی (بلوغ) و بزرگسالی و نحوه

ارجاع آنان

ب: (۲۶ ساعت کارآموزی)

- شرکت در جلسات مشاوره و کلینیک های بررسی و اداره بحران های ذکر شده فوق الذکر (در مراکز مشاوره، مراکز درمان نازایی، کلینیک ها و درمانگاه زنان)

منابع اصلی درس:

1. Scoot James R. Danforths obstetrics and gynecology. Philadelphia: Lww. Last edition
2. Jonathan s. Berek Novaks gynecology, Philadelphia: Lww. Last edition .-
3. James David k. High risk Pregnancy Management options,- London: W.B. Saunders,. Last edition
4. Sadock Virginia Alcott ,Ruiz Pedro " Kaplan and Sadock's Comprehensive Textbook of Psychiatry" Lippincott Williams & Wilkins. Last edition
5. Gelder Michael G, López-Ibor Juan J., ndreasen Nancy A "New Oxford Textbook of Psychiatry" Oxford University Press, USA . Last edition

۶. بررسی های مقالات معتبر و به روز مانند: BMJ AMJ, و....

۷. سایر منابع معرفی شده توسط استاد مربوطه

شیوه ارزشیابی دانشجو:

ارزشیابی تکوینی بر اساس case log, mini CEX

انجام تکالیف محوله

شرکت در امتحان کتبی پایان ترم

کد درس: ۱۵

نام درس: یائسگی و مشاوره قبل و بعد از یائسگی

پیش نیاز: مهارت‌های ارتباطی ۱، مهارت‌های ارتباطی ۲

تعداد واحد: ۱/۵ واحد

نوع واحد: ۱ واحد نظری - ۰/۵ کارآموزی

هدف کلی درس: بالا بردن سطح دانش فراگیر از تغییرات دوران یائسگی و مشکلات شایع آن، آموزش و مشاوره با زنان برای مقابله با عوارض این دوران
شرح درس: فراگیران دانش و مهارت لازم به منظور شناسایی مشکلات شایع دوران یائسگی، آموزش و مشاوره صحیح مددجویان را کسب خواهند نمود

رئوس مطالب: (۱۷ ساعت نظری - ۲۶ ساعت کارآموزی)

الف: (۱۷ ساعت نظری)

فیزیولوژی یائسگی

تغییرات جسمی و روانشناختی یائسگی و قبل از یائسگی

مشکلات شایع یائسگی و پاتوفیزیولوژی آنها

مشاوره جهت آماده کردن زن برای یائسگی و مسائل بعد از آن

نظریه های مربوط به سالمندی (دیدگاه جسمی، روان شناختی و مرضی)

انواع پیری و علل آن

آشنایی با طب سالمندی و بیماریهای دوران پیری

بهداشت دوران یائسگی (تغذیه، بهداشت جنسی، ورزش و ...، بهداشت فردی و روانی)

تعریف بهداشت یائسگی و اهمیت آن

سالمندی پویا و مؤلفه های آن

ب: (۲۶ ساعت کارآموزی)

شرکت در جلسات مشاوره با خانم یائسه

راهنمایی خانم های یائسه یا پره منوپوز در مورد تغییرات این دوران و روشهای مقابله با آن

راهنمایی در خصوص استفاده از روشهای جایگزینی هورمونی در مراکز بهداشتی درمانی

منابع اصلی درس:

۱. برک جاناتان ، بیماریهای زنان نواک ، آخرین چاپ
۲. اسپیروف ، اندوکرینولوژی بالینی زنان و ناباروری، آخرین چاپ
- 3-Holly L. Tohacker, Cleveland Ohio .Menopause Practice: A Clinician's Guide. Last edition .
- 4- Michalski Jacek , Nowak Isabela .Menopause: Vasomotor Symptoms, Systematic Treatments and Self-care Measures (Aging Issues, Health and Financial Alternatives) .Last edition

شیوه ارزشیابی دانشجو:

ارزشیابی تکوینی بر اساس 360 degree evaluation و case log, mini CEX

انجام تکالیف محوله

شرکت در امتحان کتبی پایان ترم

کد درس: ۱۶

نام درس: اصول مشاوره ژنتیک و بیماریهای ارثی

پیش نیاز: ندارد

تعداد واحد: ۲ واحد

نوع واحد: ۱ واحد نظری - ۱ واحد کارآموزی

هدف کلی درس: شناخت مفاهیم و اصول ژنتیک و مشاوره ژنتیک

شرح درس: فراگیران ضمن آشنایی با طرق و روشهای پیشگیری و اصول بیماریابی (بیماریهای ژنتیکی) در جامعه، اصول انجام مشاوره ژنتیکی و آموزش به والدین در مورد حاملگی های بعدی و احتمال خطر در داشتن یک فرزند معلول را می آموزند و با کاربرد علمی و عملی از آثار و علائم بالینی و آزمایشگاهی در زمینه ژنتیکی در رابطه با ارائه خدمات بالینی مامایی آشنا می شوند.

رئوس مطالب: نظری (۱۷ ساعت - ۵۱ ساعت کارآموزی)

الف: (۱۷ ساعت نظری)

مروری کامل بر مطالب درس ژنتیک در دوره کاردانی و کارشناسی مامایی و رفع ابهامات در موارد مشروحه زیر به صورت تدریس توسط استاد (و یا کنفرانس توسط دانشجویان)

- ۱- تاریخچه ژنتیک، سیر تحولات ژنتیک
- ۲- تعاریف و اصطلاحات مهم و رایج در ژنتیک
- ۳- اصول ژنتیک مندلی
- ۴- کلیات سیتوژنتیک
- ۵- ناهنجاریهای کروموزومی و مهمترین آنها در پزشکی و مامایی
- ۶- ایمونوژنتیک
- ۷- جنسیت و اختلالات ژنتیکی مربوطه
- ۸- سقط جنین، علل کروموزومی و علل غیر کروموزومی، سقط مکرر
- ۹- عوامل چند ژنی و بیماریها
- ۱۰- ازدواج های فامیلی
- ۱۱- اصول و اهمیت Screening در مورد بیماریهای ژنتیک

۱۲- تشخیص قبل از تولد اختلالات و بیماریهای مادر زادی

۱۳- شرح مهمترین بیماریهای ژنتیکی قابل تشخیص قبل از تولد

۱۴- کاربردهای عملی ژنتیک مدرن در پزشکی و مامایی

۱۵- ژنتیک نازایی

۱۶- مشاوره ژنتیک در روشهای کمک باروری (ART)

۱۷- اصول کلی در مشاوره ژنتیکی

۱۸- ژنتیک ترانوژن ها و مسائل مرتبط، ژنتیک سقط مکرر، ژنتیک ناباروری

ب: (۵۱ ساعت کارآموزی)

شرکت در جلسات مشاوره ژنتیک در کلینیک های ژنتیک و مراکز مشاوره قبل از ازدواج

منابع اصلی درس:

۱- نورزاد غلامرضا. مشاوره ژنتیک. تهران. آخرین چاپ.

۲- نوری مهدی. ژنتیک و بیماریهای ارثی. آخرین چاپ.

1. Levitan Max, Montagu Ashley. Textbook of Human Genetics Oxford University Press. Last edition
2. Turnpenny PD, Ellard S. Emery's Elements of Medical Genetics. Churchill Livingstone. Last edition

شیوه ارزشیابی دانشجویان:

حضور فعال در کلاس

- چگونگی انجام تکالیف محوله

- شرکت در امتحان کتبی نیم ترم و پایان ترم

کد درس: ۱۷

نام درس: سمینار تحقیق در مشاوره مامایی
پیش نیاز: آمار حیاتی و روش تحقیق پیشرفته
تعداد واحد: ۲ واحد
نوع واحد: ۰/۵ واحد نظری - ۱/۵ واحد عملی

اهداف کلی درس:

- بالا بردن سطح مهارت دانشجو در امر پژوهش.

- کسب مهارت در تدوین طرح پژوهش.

شرح درس: فراگیران با گذراندن این واحد ضمن افزایش آگاهی خود در زمینه فعالیتهای پژوهشی، باید بتواند یک طرح پژوهشی را طراحی، ارائه و بطور آزمایشی اجرا نماید.

رئوس مطالب: (۹ ساعت نظری - ۵۱ ساعت عملی)

مطابق با سر فصل درس روش تحقیق.

منابع اصلی درس:

منابع روش تحقیق و مطالعه طرحهای تدوین شده توسط اساتید و سایر دانشجویان.

شیوه ارزشیابی دانشجو:

- حضور فعال در کلاس

- انجام تکالیف محوله

- ارائه یک طرح پژوهشی.

کد درس: ۱۸

نام درس: الگوهای برنامه‌ریزی و تغییر رفتار در بهداشت خانواده

پیش نیاز: ندارد

تعداد واحد: ۲ واحد

نوع واحد: نظری

هدف کلی درس: شناخت الگوهای برنامه‌ریزی و تغییر رفتار در بهداشت خانواده و تشخیص چگونگی استفاده از آن در رابطه با مسائل و مشکلات آموزشی، بهداشتی و درمانی مراجعان. شرح درس: فراگیران با نظریه‌ها و الگوهای آموزشی و رفتاری و الگوهای مناسب تغییر رفتار آشنا خواهند شد.

رئوس مطالب: (۳۴ ساعت نظری)

- ارتقای سلامت و آموزش بهداشت
- نقش نظریه‌ها و الگوها در ارتقای سلامت و آموزش بهداشت

آشنایی با نظریه‌ها و الگوهای تغییر رفتار:

- الگوی باورهای بهداشتی
- الگوی مراحل تغییر
- نظریه یادگیری اجتماعی
- نظریه اشاعه نو آوری
- نظریه رفتار برنامه‌ریزی شده

آشنایی با الگوهای برنامه‌ریزی:

- الگوی Preceed- proceed
- الگوی جامع آموزش بهداشت
- الگوی برنامه‌ریزی آموزش بهداشت و توسعه منابع
- الگوی عمومی برنامه‌ریزی
- الگوی برنامه‌ریزی آموزش بهداشت
- سیستم ژنریک عرضه خدمات بهداشتی و تندرستی

منابع اصلی درس:

1. Barbara K. Rimer Karen Glanz K. Viswanath. Health Behavior and Health education: Theory, Research, and Practice. Jossey-Bass. Last edition
2. James T. Girvan James F. McKenzie Randall R. Cottrell Benjamin Cumming education Principles and Foundations of Health Promotion Last edition

۳- دیدارلو علیرضا . شجاعی زاده داوود . محمدیان هاشم . برنامه ریزی ارتقاء سلامت بر اساس مدل‌های تغییر رفتار .
آخرین چاپ

شیوه ارزشیابی دانشجو:

- حضور فعال در کلاس
- چگونگی انجام تکالیف محوله
- شرکت در امتحان کتبی نیم ترم و پایان ترم
- معرفی یک نمونه الگوی تغییر باور بهداشتی

فصل چهارم
ارزشیابی برنامه آموزشی
دوره کارشناسی ارشد ناپیوسته
مشاوره در مامایی

ارزشیابی برنامه

برنامه به طور منظم و مستمر با مسئولیت یکی از اعضای گروه با کمک مرکز مطالعات و توسعه آموزش دانشگاه مورد ارزیابی درونی قرار می گیرد.
مکانیسم های ارزشیابی به قرار ذیل می باشد:

۱- تکوینی (Formative):

در طول دوره تحصیلی، در خلال اجرا و پایش برنامه موارد زیر مورد ارزیابی قرار می گیرند.

رضایت از محتوای آموزشی

رضایت از روش های مورد استفاده آموزشی

رضایت از روشهای آزمون

رضایت از امکانات رفاهی، اداری و اجرایی برنامه

۲- پایانی (Summative):

الف) در پایان دوره آموزش از افراد ذینفع (دانش آموختگان و اعضای هیات علمی) در موارد ذیل ارزیابی انجام می گیرد:

رضایت از محتوا، روش ها و نحوه آزمون

مناسب بودن دانش، نگرش و عملکرد (KAP) برای کار آینده

سایر موارد دوره

ب) مقایسه اهداف کسب شده توسط فراگیران، با اهداف مورد نظر

ج) بررسی مشکلات و چالشهای گزارش شده توسط ذینفعان

۲- بازنگری برنامه

برنامه حداکثر هر ۵ سال یکبار بازنگری خواهد شد.

بررسی دستاوردهای (out come) برنامه

دستاوردهای (Out Come) برنامه کارشناسی ارشد ناپیوسته رشته مشاوره در مامایی هر ۲ سال یکبار از

طریق ذیل انجام می گردد:

بررسی عملکرد دانش آموختگان در محیط کاری از نظر تأثیر بهبود و ارتقای شاخصهای بهداشتی و

کاهش مشکلات گروههای هدف ویژه

۱- میزان پژوهشهای انجام شده و مقالات چاپ شده توسط دانش آموختگان

۲- تحولات و ابداعات مدیریتی انجام یافته در بخش های مشاوره توسط دانش آموختگان

۳- میزان رضایت مندی مراجعین و همکاران (Senior و Junior) از دانش آموختگان در محیط کار

۴- میزان موفقیت دانش آموختگان در مورد سایر موارد مطروحه در Task Analysis

۵- میزان جذب دانش آموختگان در عرصه های بالینی

۶- میزان رضایت مندی مددجویان از نحوه عملکرد دانش آموختگان

